

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopiju.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tlačne številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 števk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 1.

V Ptuj v nedeljo dne 12. januarija 1902.

III letnik.

Pastirski list in — „Štajerc“.

Molčali smo, dokler smo molčati za-
mogli. Vsakdo, kdor naš list bere, ve, da
je ta list na prvi strani donášal večinoma
gospodarske članke in da se ni nikdar
spuščal rad v politiko z gg. duhovniki.
Ker so pa gospodje, ki naš list sovražijo
začeli delati proti nam s tako grdimi sred-
stvi, nemoremo drugače, in to je tudi naša
dolžnost, vsaj malo razkrinkati njihovo po-
čenjanje. Ob enem jim povemo, da na naše
uredništvo dohaja toliko stvarnih dopisov
iz kmečkih rok, da bi svet strmel, ako bi
jih mi priobčili.

Toraj gospodje duhovniki! Ne domiš-
ljujte si, da je naš spodnještajerski kmet

tako malo razsoden. On se ne pusti vladati
več od tistih stanov ki so ga dozdej le za
tepea imeli, njegove dohodke pa z obema
rokama grabili v svoj žep. Ne mislite, da
bodete njega tako v verigah vklenjenega
še nadalje držali, kakor se to godi na
Kranjskem. Najmanj pa si ne mislite, ako
so Vam vsa druga sredstva že preslaba,
da bodete njega, kar je grozno žalostno,
ga prevarili z zlorabo naše svete kršćan-
ske vere iz prižnice in v spovednici! Pro-
simo vas, dokler ne bo prepozno, ne tirajte
s takim počenjanjem naše svete vere v
nevarnost, ker odgovor zato, bodete dajali
— vi! Ali smo že res tako daleč prišli,
da bode takim gospodom se potreba dostoj-
nosti od nešolanega kmeta učiti?

Rešetar Fronc.

Dalje.

2. Zakaj je žabam groš dal.

Reči se mora, da je bil Fronc imeniten Ribni-
čan. Njegova rešeta sicer niso bila veliko vredna, pa
imel je konja, ki ga je povzdigoval nad navadne re-
šetarje. Tudi njegov konj ni bil karsibodi: bil je
tako suh, da bi ga smel brez smrtnega greha obirati
vsak postni dan, makari tudi na veliki petek.

S tem izdelanim kljusetom sta se vračala neko
noč po slabi cesti s sejma. Žival je vlekla prazen
voz, a Fronc je s težavo vlačil groznega muca.
Obadva sta večkrat obtičala. Posebno proti vrhu se
je izstradanemu konjiču prav slabo godilo. Po hudem
pritiskanju sta vendar srečno privlekla vstric neke
velike mlake. Tam je živila truma žab, ki je ravno
v istem času zagnala glasen: lega, rega, urh! lega,
rega, urh! Teh čudnih klicov se je pa konjiček tako
prestrašil, da je napol svoje zadnje moči in zbežal
po cesti iz nevarnega kraja. To je Fronca zelo raz-
veselilo, urno je segel v žep, vzal iz mošnje groš,
ga vrgel v mlako ter dejal: „Tu imate žabe, ker
ste mi iz klanca pomagale!“

3. Kaj je Froncu iz glave zrastle.

Fronc je bil napuhnen človek. Zmiraj je hotel
imeti drugačno obleko kakor njegovi tovariši. Neko
poletje je sklenil si kupiti slamniki, kakoršnega še ni
videl nobeden Ribničan. Šel je v neko veliko ljub-
ljansko trgovino in si dal pokazati vse klobuke. Po
dolgem iskanju in premetavanju si je izbral najbolj
pisanega z velikim fazanovim peresom. Pa tudi ta
mu še ni bil čisto po volji. Dolgo časa se je z njim
sukal pred zrcalom (špeglom) in povrh vprašal, če
mu dobro stoji. Komi je videl, koga ima pred seboj,
zato je odvrnil: „Pa še kako se vam šika! Ravno
tako je videti, kakor bi vam vzrastel naravnost iz
glave.“

Froncu se je ta pohvala zelo dopadla. Pa dolgo
se je ni veselil. Čez par tednov sta se skregala z
Grenkušovim Štefanom in on mu je zabrusil pod nos:
„Kaj boš ti! Glej rajši, da ti kak osel tikve (buče)
ne odgrizne, ker imaš v nji toliko slame, da ti je
tvoj slamniki kar iz nje zrastle!“

4. Zakaj mu je pes poginil.

Ko se je Fronc pred par leti vrnil s Koroškega,
prinášel je s seboj zelo lepega psička, katerega je
bojda kupil za deset goldinarjev. Ljudje so priznali,

Gospodje! če mislite mogoče na ta način naš kmečki list uničiti, se nemalo motite. To sredstvo katerega ste se posebno zadnji čas poprijeli mnogi duhovniki na Spodnjem Štajerskem, je poguba za — vas.

Prezvišeni gospod knez in škof Lavantinski! Usojamo se Vas vljudno prašati: Ali Vam je znano, kako je večina Vaših č. gg. duhovnikov zlorabljala zadnji „Pastirski list“ avstrijskih škofov? Ne, Prezvišeni, to Vam ni znano! zategadelj oglašiti se moramo mi in navedemo: Ko se je bral po vseh župnijah iz prižnice vernemu ljudstvu decembra l. l. gori omenjeni „Pastirski list“, slišati je bilo med branjem po mnogih cerkvah večkrat besedo „Štajere“ in se na tak način izraževalo, kakor da je list „Štajere prepovedan od škofijstva ter naši sveti veri sovražen list. Ljudstvo zdaj veruje, da je ta list prepovedan brati od škofijstva!! Zato bili smo primorani v današnji številki ves ta „Pastirski list“ od besede do besede ponatisniti in ga ljudstvu prečitati pustiti da se ono (ljudstvo) samo prepriča, ali je to resnica ali ne. Da je na svetu res mnogo brezverskih in pohujšljivih listov je res, ali „Štajere“ med temi listi ni, in tudi ne bo, kajti odkar izhaja, ni prinesel niti enega članka proti veri ali sploh proti božjim čednostim.

da je žival res vredna cel desetak, samo to se jim je čudno zdelo, da bi bil toliko plačal. Bili so pa tudi hudobneži, ki so odkritosrečno rekli: „Fronc je to lepo ščene nekje „poongavin“.

No, naj bode, kakor hoče. Gola resnica pa je, da daleč na okrog ni bilo tako krasnega psa. Zato pa tudi ni bil njegov gospod malo ponosen. Kadar je prišel s sejnov domu, vsakokrat mu je prinesel kaj dobréga.

Pred par tedni je bil na sejmu v Pristavi. V bližnjem konzumu si je kupil klobaso, katero so mu v „Naš Dom“ zavili. Eno polovico je potem pojedel sam, drugo polovico pa je vtaknil v žep, da bi imel s čim Sultana (svojega psa) razveseliti.

Blizo Ribnice dobila ga je huda nevihta in ga premočila do kože. Lahko je bil tedaj slabe volje. In ko mu je doma priletel ljubljani pes naproti, vrgel mu je černo zaviti kos klobase. Sultan seveda ni znal odvijati, ampak je vse skupaj pohrustal.

Pa komaj se je to zgodilo, že je začel letati semtertja in divjati tako, kakor gotovi ljudje, kadar dobijo v roke cele kupe „Fihposa“. Postajalo mu je zmiraj slabši in čez tri dni izdihnil svoje pasje življenje.

Da bi pa č. duhovščina ljudstvu naš list zaradi politike prepovedovala pod kaznijo božjo in z nepodelitvijo svete odveze, to je greh in zloraba naše svete vere, kar se zna nad samimi gg. uhovniki prej ali slej silno maščevati.

Celo sveti oče Leo XIII. so zvedeli o tem, vero uničujočem postopanju nekaterih duhovnikov, kateri ljudstvo ščuvajo proti drugače politično-mislečim in proti drugim narodom. Da se bode našo kmečko ljudstvo samo prepričalo, kako lepo učijo naš sveti oče, papež, in kako malo jih uboga in vse drugače dela naša č. duhovščina, priobčili smo tudi danes papežovo pismo, pod naslovom: „Papež Leo XIII. o narodnostnem prepiru.“

Ljubi kmet, sedaj vidiš, da ti ni prepovedano in ni greh „Štajerca“ brati!

Papež Leo XIII. o narodnostnem prepiru.

Klerikalni časnik „Vaterland“ razglasil je dne 2. januarja t. l. papežovo pastirsko pismo za škofijstvo česko in moravsko. Iz nekega spremljevalnega pisma na knezoškofa Skrbenskyga je razviditi, da je olmuški knezoškof Kohn v preteklem mesecu maren razpoložil pri papežu težkoče ki se

Ljudje so mislili, da ga je kdo zastrupil. Prišel je živinozdravnik ter ga preiskoval. In glejte, kaj je našel! Tam, kjer se je „Fihposcv“ papir prijel želodca, začel je ta gniti, kakor da bi se ga bila lotila prava črna kuga, najhujša bolezen na zemlji in zato se je moral Sultan ločiti od tega sveta.

Zaradi tega ne smemo Froncu zameriti, da je v strašanski jezi proklinjal ves svet, najbolj seveda „Fihposa“ in tiste, ki izdajajo tako hud strup. Prišel je, da bode povsod kamor bo prišel, svaril ljudi, naj ničesar v tako nevaren papir ne zavijajo in naj za božjo voljo ničesar ne vzamejo, kar bi bilo v njem zaviatega.

Moj pogovor s Fihposom.

Vračal sem se z daljšega potovanja. Solnce je že zašlo za temno Pohorje in namesto njega je svetil zaspani mesec ter ljubeznjivo migljale žareče zvezde, kakor bi me gledali angeljci iz nebes.

Od dolge in težke hoje utrujen, vsedel sem se na kamen, da bi se malo odpočil. Ker sem imel čas, premišljeval sem o marsičem.